

cena dejme tomu s anglickou firmou korespondovati anglicky nebo jiným světovým jazykem, nebo že vozy čs. státních drah určené pro mezinárodní tratě a dojíždějící do Paříže nebo Cařihradu, musejí býti označeny pro obecnost i jinými nápisy, než československými. Toto stanovisko aspoň z části uznal i Nejv. spr. s. v nálezu poněkud starším než právě citovaný,^{17a)} kde praví výslovně: »Jak plyne ze souvislosti ustanovení § 1 II. č. 1, §§ 2 a 7 jaz. z., vztahuje se povinnost zachovávat jazyková práva menšin . . . také na orgány státní, jimž nijaký výkon vrchnostenské moci nepřísluší.«

(Dokončení.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Právo státu na poplatek vzniká již dobou, kdy sjednáno bylo poplatně právní jednání, takže tou dobou vzniká již také poplatková povinnost pro osoby, jež onoho právního jednání byly účastny. Výše nároku a povinnosti poplatkové zjišťuje se pak vyměřením poplatku platebním rozkazem, tedy formálním aktem, jenž tuto poplatkovou povinnost jen určuje, avšak ji teprve netvoří ani nezakládá. Vyměřený poplatek jest splatným již doručením platebního rozkazu. Doba, kdy nastala splatnost poplatku, nesmí se zaměňovati s dobou vykonatelnosti nebo pravoplatnosti. Osoba, která věcně ručí za poplatek z převodu nemovitosti, vstupuje zaplacením jeho v nárok eráru. Vstup plátce v práva věřitelova nepředpokládá, aby ručitel zaplatil dluh již splatný; otázka splatnosti má jen význam pro otázku uplatňování postíženího nároku. Stačí k uplatňování postíženího nároku proti více dlužníkům solidárně za poplatek zavázaným, pak-li aspoň vůči některému z nich poplatek jest již splatným. Příspěvek k §§ 1, 60, 68, 72 a 78 poplatkového zákona a § 1358 obč. zákona.

Spoluvlastnice domu čp. 461 na S. B. F. a J. L. prodaly kupní smlouvou ze dne 19. května 1924 dům tento pí. B. N., která smluvně se zavázala zaplatiti převodní poplatek vyměřený pak berní správou na S. penízem 17.500 Kč.

Kupní smlouvou ze dne 11. července 1924 přešel pak dům ten na sestry M. a T. W—ovy.

Poněvadž převodní poplatek ze smlouvy první nebyl ni-

^{17b)} 23. II. 1923—3187 Boh. Adm. 2009.

kým zaplacen, zaplatily žalobkyně a nynější vlastnice domu tohoto po předchozí vyhrůžce berním úřadem na S. onen poplatek, za který podle § 72 popl. zák. věcně ručí, dne 15. listopadu 1924 u berního úřadu na S.

Platební rozkaz berního úřadu na S. na zmíněný převodní poplatek byl doručen B. N. dne 22. srpna 1924 nebo snad již 22. července 1924, původním vlastnicím pak B. F. a J. L. teprve 10. ledna 1925 a 12. ledna 1925.

Nynější vlastnice M. a T. W. podaly dne 22. listopadu 1924 žalobu na původní vlastnice B. F. a J. L. a další nastupkyni B. N. na solidární zaplacení peníze 17.500 Kč s přísl.

Proti B. N. byl vydán rozsudek kontumační.

Další dvě žalované jednaly sporně a po skončeném řízení soud první stolice rozsudkem ze dne 24. ledna 1925 žalobu zamítl pro tentokráte v úvaze, že žalované podle § 60 popl. zák. nebyly ani v době vydání rozsudku povinny zaplatiti převodní poplatek, poněvadž povinnost jejich k placení nastala až dne 10. ledna 1925 resp. 12. ledna 1925 se lhůtou 30 dnů, která dosud neuplynula.

Odvolační soud rozsudek ten potvrdil.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalobkyně a žalované B. F. a J. L. odsoudil k zaplacení peníze 17.500 Kč s přísl. společně a nedílně s třetí žalovanou B. N.

Důvody: Napadeným rozsudkem nebylo vyhověno odvolání žalující strany v podstatě z těchto důvodů:

1. že žalobkyně zapravily převodní poplatek v době, kdy oběma prvními žalovanými nebyl ještě předepsán a nebylo jisto, zda vůbec jim bude uložen,

2. že v době vynesení rozsudku soudu první stolice nenastala pro ně ještě splatnost poplatku,

3. že ani doposud nenastala pravoplatnost předpisu jim doručeného.

Uplatňující důvod podle č. 4 § 503 c. ř. s., právem potírají dovolatelky správnost těchto názorů.

Žaloba byla opřena o postižní nárok ve smyslu § 1358 obč. z. Žalobkyně, jež ukoupeným domem věcně ručily za poplatek z prvního převodu (§ 72 popl. zák.), vstoupily zaplativše jej právem zákonného předpisu (subrogace), jako nový věřitel v nárok eráru k účelu uplatnění postihu vůči těmto dvěma žalovanými, jež jako smluvní strana poplatného právního jednání byly s druhou smluvní stranou (třetí žalovanou B. N.) k zapravení poplatku solidárně povinny (§ 68 odst. 3 popl. z.).

Vstup plátce v práva věřitelova nepředpokládá nutně, aby ručitel zaplatil dluh již splatný. Otázka ta měla by jen ten význam, kdy nový věřitel smí nastoupiti proti posavadnímu dlužníkovi s nárokem na náhradu toho, co za něho zaplatil.

V daném případě jsou však dány již podmínky pro žalobní nárok nejen proti třetí žalované B. N., která již rozsudkem pro zmeškání bylo odsouzena, nýbrž i proti oběma prvním žalovaným. Právo státního poplatku vzniká již dobou, kdy sjednáno bylo poplatné právní jednání, takže na druhé straně již tou dobou vzniká poplatková povinnost pro osoby, jež onoho právního jednání byly účastny. Výše nároku a povinnosti poplatkové zjišťují se pak vyměřením poplatku platebním rozkazem, tedy formálním aktem, jenž tuto poplatkovou povinnost jen určuje, avšak ji teprv netvoří ani nezakládá. Pak-li ovšem teprve vyměřením se určuje objem poplatkového závazku zásadně již pozůstávajícího, nesmí býti v tomto případě přehlédnuto, že B. N. byl platební příkaz o vyměření poplatku, jak nesporno, doručen již dne 22. července neb 22. srpna 1924, tedy dávno před tím, než žalobkyně tento poplatek zaplatily. Poněvadž však obě žalované jsou solidárně s B. N. povinny k zaplacení poplatku takto již vyměřeného, vešly žalobkyně, zapsativše jej, z důvodu věcného ručení, v právo eráru i vůči oběma žalovaným, poněvadž též za ně zapravily povinnost platebním příkazem již určenou. Neboť jako jest vůči eráru bez významu, že podle smlouvy mezi účastníky poplatního právního jednání měla poplatek zaplatiti B. N., tak nezáleží ani na tom, zda a kdy byl žalovaným poplatek platebním rozkazem oznámen. Vyměřený poplatek, tedy číselně určený, jest podle toho, co výše řečeno o vzniku nároku poplatkového a ve smyslu výslovného předpisu splatný již doručením platebního rozkazu (§ 60 popl. zák.), tudíž v daném případě, jakmile předpis byl doručen B. N. jako jedné ze solidárně ručících osob.

Zaplatila tedy žalující strana nejen vyměřený, ale i splatný poplatek eráru nejen za B. N., nýbrž i za obě žalované, které podle zákona s ní osobně spolu ručí a nabyla proto žalující strana výplatou pohledávky eráru veškerých jeho práv se všemi vedlejšími oprávněními nejen proti B. N., nýbrž i proti nim.

Doba, kdy nastala splatnost poplatku, nesmí se zaměňovati s dobou vykonatelnosti neb právoplatnosti. Lhůta 30 dnů k zaplacení poplatku (§ 60 odst. 3. popl. z.) jest dána ke splnění předepsané povinnosti a po jejím uplynutí se čítají úroky z prodlení a může úřad, nebyla-li podána stížnost, zakročiti o nu-

cené vymáhání poplatku. Ale splatnost, t. j. povinnost k zaplacení poplatku nastává, jak uvedeno, již dříve a stížnost nemá odkladného účinku (§ 78 popl. zák.).

Vzhledem k tomu, co výše řečeno, jest bez významu okolnost, že žalovaným byly platební příkazy doručeny až dne 10. ledna a 12. ledna 1925, že v době vydání prvního rozsudku ještě neuplynula 30denní lhůta k zaplacení a že žalované podaly včas odvolání.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 1. prosince 1925 Rv I 1326/25. R. v. z. s. Dr. Grešl.

I. Postoupením spisů podle §u 261 odst. 6 c. ř. s. od nepřislušného soudu, jehož nepřislušnost byla prorogací zhojitelná, na soud příslušný, zachovávají se formální i materiálně právní účinky zahájení rozepře vzniklé podáním žaloby u soudu nepřislušného, zvláště dodržení praeklusivních lhůt.

II. Stačí k zachování praeklusivní lhůty, byla-li během ní žaloba podána u soudu, jemuž přes to, že svou příslušnot původně právoplatně odmítl, byla rozepře přikázána podle § 47 j. n. při řešení záporného konfliktu kompetenčního; dodržení praeklusivní lhůty není zmařeno tím, že přikázání sporu podle § 47 j. n. se stalo po uplynutí praeklusivní lhůty, na kterou je žalobní nárok vázán.

Žalobce rozvázal služební poměr se žalovanou firmou podle § 26 č. 2 zák. o obch. pom. dne 1. března 1923 a žalobu o zaplacení všech služebních nároků podle § 29 zák. o obch. pom. podal již dne 31. března 1923 u obchodního soudu v Praze, který však ji dne 5. dubna 1925 pro věcnou nepřislušnost a limine odmítl. Po té podal žalobce tutéž žalobu dne 12. dubna 1923 u okresního soudu v M., jehož nepřislušnost žalovaná firma při prvním roku namítla. Okresní soud po mnoha ústních jednáních vyhověl námitce a odmítl žalobu pro věcnou nepřislušnost a nevyhověl návrhu žalobcovu ještě před rozhodnutím učiněnému podle § 261 odst. 6 c. ř. s. na odstoupení spisů obchodnímu soudu v Praze jako věcně příslušnému. Teprve rekursní soud vyhověl tomuto návrhu a podle jeho rozhodnutí spisy došly obchodnímu soudu v Praze teprve 24. prosince 1924, tedy po uplynutí 6měsíční praeklusivní lhůty podle § 34 zák. o obch. pom. počínající 1. III. 1923. Obch. soud neuznává rozhodnutí rekursního soudu o návrhu podle § 261 posl. odst. civ. ř. s. vzhledem ke své rovnocennosti se soudem rekursním za závazné pro